

EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE

Gemeente Buren
Juli 2022

GEMEENTE BUREN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Aanbiedingsbrief	2
Financiële beschouwingen	3
Strategische opgaven	6
Inleiding	6
1. Samen sterk in de regio	6
2. Kerngericht werken	6
3. Duurzaamheid	7
4. Transformatie sociaal domein	7
5. Dienstverlening	7
6. Omgevingswet	8
Bijlage: voortgang ZBB-maatregelen	9

Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u de eerste bestuursrapportage van 2022. In de bestuursrapportages nemen we u mee in de beleidsmatige voortgang en financiële afwijkingen op de lopende programmabegroting. Daarnaast brengen we u op de hoogte over de stand van zaken van de strategische opgaven.

In deze eerste bestuursrapportage 2022 worden geen beleidsmatige afwijkingen gemeld. Dit betekent dat we beleidsmatig op koers lopen om de doelen in de programmabegroting 2022 te behalen. Wel zijn er verschillende financiële afwijkingen te melden. Ook geven we een update over de stand van zaken van de strategische opgaven en de ombuigingen uit het ZBB-traject van 2021.

Anders dan de afgelopen twee jaar, ontbreekt in deze bestuursrapportage de coronaparagraaf. Met het wegvallen van de meeste maatregelen in 2022 nemen ook de bijdrage vanuit het Rijk en de lasten in onze begroting af. De eventuele afwijkingen door corona worden meegenomen als reguliere afwijkingen.

Met vriendelijke groet,

College van burgemeester en wethouders van Buren

Financiële beschouwingen

De financiële beschouwingen verdelen we onder in ontwikkelingen en risico's die nog niet financieel vertaald zijn én werkelijke financiële ontwikkelingen. De niet financieel vertaalde ontwikkelingen gaan in de toekomst waarschijnlijk wel voor een effect zorgen, maar zijn nu nog niet voldoende in te schatten.

Ontwikkelingen/risico's

Gecontracteerde zorg

Op basis van de ontvangen facturen over het eerste kwartaal van de gecontracteerde aanbieders voor Jeugdzorg en Wmo, lijkt het geraamde budget in de begroting 2022 te volstaan. Voor Jeugdzorg zien we een lichte daling van de kosten vergeleken met het eerste kwartaal 2021. Bij Wmo zien we een lichte stijging. Per saldo is de verwachting dat het geraamde budget volstaat.

Oekraïne

De oorlog in Oekraïne zorgt voor veel (financiële) onzekerheid. Zo zijn onder andere vluchtelingen en hoge prijzen van invloed op de begroting. Doordat nog niet te overzien is wat dit financieel inhoudt, hebben we deze ontwikkeling nog niet financieel vertaald. Midden september 2022 verwachten wij u als raad te kunnen berichten over de financiële gevolgen van de oorlog in Oekraïne op onze projecten en begroting.

Inhuurbudgetten

Tijdens het ZBB-traject is er scherp naar het budgetteren van de personele kosten gekeken (vast en variabel). Er is besloten dat het budget voor inhuur derden verlaagd wordt tot een maximum van € 150.000 in 2024. Ook worden de vaste personeelskosten niet meer op het einde van de schaal gebudgetteerd, maar op de werkelijke inschaling. Dit is een besparing van € 250.000. Dat geld kunnen we dus niet meer gebruiken voor onze flexibele schil. Dit betekent dat we minder flexibel zijn voor het opvangen van calamiteiten en langdurige zieken. De afgelopen tijd leert ons dat we de flexibiliteit wel nodig hebben om de bedrijfsvoering en de dienstverlening aan onze inwoners op een gewenst niveau te houden. Ook de werkzaamheden door corona, de oorlog in Oekraïne en de datadifstal legt extra tijd en druk op onze medewerkers.

De arbeidsmarkt is momenteel krap. Dit betekent dat het steeds moeilijker wordt om snel vakkundige en ervaren medewerkers te werven. Daarnaast zijn de vacaturegelden onvoldoende om tussentijds externen in te huren in afwachting van de definitieve invulling. Doordat wij veel eenpitters hebben op cruciale functies, is het geen optie om niet in te huren.

Kijkend naar de komende maanden verwachten we niet dat dit beeld gaat veranderen. We gaan dus naar alle waarschijnlijkheid overschrijden op de budgetten inhuur derden en inschaling personeel. Bij de tweede bestuursrapportage kunnen we dit ook laten zien met cijfers en zullen wij u verder informeren.

Werkelijke financiële ontwikkelingen

In tabel 1 vindt u het nieuwe meerjarenperspectief. Deze bestuursrapportage heeft meerjarig een wisselend effect op de begroting. Voor 2022 en 2023 blijft het saldo negatief, voor 2023 heeft deze rapportage wel een positief effect. Voor 2024 en 2025 valt het saldo inclusief deze bestuursrapportage naar verwachting lager uit. Per saldo blijft het meerjarenperspectief wel positief. In de tabel 2 ziet u de financiële effecten van deze bestuursrapportage per programma. Daaronder lichten we de grootste financiële afwijkingen toe.

Tabel 1: Meerjarenperspectief

Begrotingsjaar	2022	2023	2024	2025
Bedragen in € (- = last, nadeel; + = baat, voordeel)				
Primitieve begroting 2022	-1.301	-2.966	-1.991	-498
ZBB (begrotingswijziging 2022/1)	749	1.853	3.303	3.358
IHP (begrotingswijziging 2022/2)	-8	-150	-150	-150

Vastgesteld op 09-11-2021	-560	-1.263	1.162	2.710
Bibliotheek (begrotingswijziging 2022/3)	-	-25	-25	-25
subtotaal	-560	-1.288	1.137	2.685
1e burap 2022	-506	189	-128	-684
Verwacht saldo na 1e burap 2022	-1.066	-1.099	1.009	2.001

Tabel 2: Saldo mutaties per programma

Begrotingsjaar	2022	2023	2024	2025
Bedragen in € (- = last, nadeel; + = baat, voordeel)				
1. Wonen, werk en recreatie	-92.361	-89.394	-92.522	-39.043
2. Fysieke leefomgeving	13.307	53.512	48.743	48.743
3. Sociaal domein	-591.130	-534.536	-502.720	-495.999
4. Sport, cultuur en onderwijs	87.941	-770	9.747	9.747
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	-84.876	-21.532	-15.823	-15.823
6. Bedrijfsvoering	161.285	781.779	424.173	-191.554
Mutaties 1e burap 2022	-505.834	189.059	-128.402	-683.929

Bijdrage Avri (€ 80.000 voordeel, structureel)

De nieuwste ramingen van de Avri voor het uitvoeren van afvalverwerking vallen € 80.000 positiever uit dan we tot nu toe in de begroting hebben staan.

Indexering ICT en sociaal domein (€ 412.000 nadeel, structureel)

In de begroting 2022 is geen budget voor prijsinflatie geraamd. Voor ICT, gecontracteerde zorg en specifieke subsidies blijkt dit niet realistisch. De prijzen hiervan lopen op door hogere grondstofprijzen en een nieuwe zorg-cao in 2022. Voor ICT is een bijstelling nodig van € 52.000, voor gecontracteerde zorg € 420.000 en voor subsidies € 33.000. Het Rijk compenseert € 97.000 in de algemene uitkering voor de prijsstijging door de nieuwe zorg-cao.

Boekwinst grond (€ 120.000 voordeel, incidenteel)

De laatste bedrijfskavel op bedrijventerrein Buren is verkocht. De boekwinst van € 120.000 kan dus als voordeel in de begroting opgenomen worden.

Algemene uitkering (wisselend, in 2022 € 5.000 nadeel, structureel)

Op basis van de decembercirculaire 2021 maakten we een actuele berekening voor de algemene uitkering. Deze actualisering is volgens de uitgangspunten gebaseerd op een constante prijsinflatie (dus alleen voor 2022) en het meest recente effect van de herverdeling van het gemeentefonds. In 2022 geeft dit een klein nadeel van € 5.000. In 2023 en 2024 geeft dit wel een voordeel (€ 750.000 respectievelijk € 380.000), maar in 2025 verwachten we weer een nadeel van € 290.000.

Cao ontwikkelingen 2022 (€ 266.000 nadeel, waarvan € 103.000 structureel)

Vanaf 2022 geldt er een nieuwe cao voor gemeenten. De exacte loonstijging was bij het opstellen van de begroting nog niet bekend en is dus als schatting opgenomen. De werkelijke stijging valt in 2022 € 265.000 hoger uit en vanaf 2023 € 100.000. Het verschil komt door een eenmalige thuiswerkvergoeding die begin 2022 is uitbetaald.

Overige mutaties (wisselend, in 2022 € 23.000 nadeel)

Verschillende mutaties, verdeeld over verschillende programma's.

Conclusie

In 2022 verwachten we een negatieve bijstelling van het resultaat van € 506.000. Dit komt vooral door loon- en prijsstijgingen. De meerjarige raming is wisselend. Voor 2023 verwachten we een voordeel,

vanaf 2024 een groter wordend nadeel. Dit komt vooral doordat de algemene uitkering na 2023 afneemt.

Vervangingsinvesteringen

Volgens de financiële verordening bevat de kadernota een overzicht van de vervangingsinvesteringen. Daarnaast wordt jaarlijks bij de begrotingsbehandeling door de raad aangegeven van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

Voor een investering die niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voordat verplichtingen worden aangegaan een investeringsvoorstel aan de raad voor.

In de kadernota 2022-2025 en begroting 2022-2025 is per abuis geen overzicht van investeringskredieten opgenomen. Daarmee zijn de kredieten formeel niet geautoriseerd. Om dit te herstellen vragen wij u de volgende investeringen voor het jaar 2022 te autoriseren:

- Rehabilitatie van de Ommerenwal in Ommeren voor € 519.514 en;
- Rehabilitatie van de Grasboeksteeg in Zoelen voor € 415.900.

Beide investeringen zijn opgenomen in het beheerplan wegen 2020-2025.

Daarnaast willen wij u informeren over het vervroegd uitvoeren van een project in Kerk-Avezaath voor € 50.000. Het gaat om een achterpad/groenstrook tussen Ottenhofstat en de Schoorsteen. Dit pad staat regelmatig blank. Ook zijn de essen, die in de groenstrook staan aangetast door essentaksterfte. Bij de actualisatie van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) wordt deze investering meegenomen. Naar verwachting vindt de actualisatie in oktober 2022 plaats.

Strategische opgaven

Inleiding

In deze paragraaf presenteren wij op hoofdlijnen de voortgang van de zes strategische opgaven. Om u snel inzicht te bieden, presenteren wij de stand van zaken door middel van een icoon. De betekenis van de iconen is:

In uitvoering: de activiteit is in uitvoering en loopt op schema binnen de gestelde kaders

Behaald: de activiteit is binnen de gestelde kaders afgerond

Afwijking – bijsturing: de activiteit loopt uit de pas, bijsturing is noodzakelijk

Wanneer bijsturing noodzakelijk is, doen wij u een voorstel voor bijsturing.

1. Samen sterk in de regio

Resultaat

Er is een start gemaakt met fase 3. Hierin gaan we gezamenlijk (raad, college en ambtelijke organisatie) in gesprek om het toekomstprofiel realistisch te maken. Begin 2022 zijn er bijeenkomsten voor de raad, college en organisatie gepland. De gemeenteraad denkt na over haar opdrachtgevende rol. Ook komt er een gezamenlijk gesprek tussen raad, college en organisatie (trialoog). Op 29 maart 2022 heeft de gemeenteraad het overdrachtsdocument 'Samenwerken aan de toekomst van Buren' vastgesteld. De afspraken zijn vastgelegd in een overdrachtsdocument voor de nieuwe gemeenteraad. De nieuwe gemeenteraad zal het toekomstprofiel vertalen naar realistische opgaven, doelen en resultaten. Dit doet zij in samenwerking met de organisatie en het college. Op 22 maart 2022 heeft gedeputeerde Markink een brief aan de gemeenteraad en het college geschreven over de toekomst van het samenwerken in Buren. Daarbij vraagt hij voor de komende periode aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Het toekomstprofiel vertalen naar concrete opgaven;
- Aandacht voor verbetering van werkwijzen en de (bestuurs)cultuur;
- Actief openstaan voor meer samenwerking met regio en buurgemeenten;
- Het verbinden van kernen onderling en met de gemeente door een actief kernenbeleid;
- Richting en perspectief bieden aan de verdere organisatieontwikkeling.

Projectplanning

Op 31 augustus 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd over het ZBB-traject en de toekomstoriëntatie fase 2 #Hoedan. Deze notitie beschrijft wat er nodig is in de toekomst.

De geplande vernieuwing van de nota verbonden partijen heeft vertraging opgelopen en wordt in 2022 door de nieuwe gemeenteraad vastgesteld.

Opgave budget

Op 30 november 2021 heeft de gemeenteraad met gedeputeerde Markink gesproken over de toekomst van Buren. Dit gesprek ging over de toekomstoriëntatie en de financiële positie van de gemeente.

Voor de uitvoering en de verdieping in de volgende fase van de toekomstoriëntatie zal bij de begroting 2023 opnieuw geld gereserveerd moeten worden.

2. Kerngericht werken

Resultaat

In 2021 zijn de visie op kerngericht werken 2020-2023 en het uitvoeringsplan kerngericht werken 2021-2023 vastgesteld. Het uitvoeringsplan loopt volgens planning. In 2021 lag vooral de focus op de samenleving en op de samenwerking tussen kernambtenaren en actieve inwoners. Volgens planning ligt de focus in 2022 op de organisatie en onze medewerkers. Daarnaast zijn we in het eerste kwartaal

van 2022 bezig met een tussenevaluatie van het kerngericht werken, zodat wij ons in 2022 en 2023 kunnen richten op de doorontwikkeling van deze strategische opgave.

Projectplanning

De activiteiten voor kerngericht werken lopen volgens planning.

Opgave budget

Mede door de overheveling van budget uit 2021 worden op dit moment geen afwijkingen op het budget verwacht.

3. Duurzaamheid

Resultaat

Het in 2021 vastgestelde plan 'Warmtetransitie Buren 2022-2024' wordt opgepakt, vooral het starten met de kernaanpakken Lingemeer en Maurik. Ook zijn we bezig met het formeren van een gemeentebrede klankbordgroep. In regionaal verband wordt een aanpak 'zon op dak' grote gebouwen verkend.

Ook wordt door de recente ontwikkelingen rond de energieprijzen gekeken naar het ontwikkelen van een aanpak energie armoede.

Projectplanning

Er zijn op dit moment geen ontwikkelingen anders dan dat de pilot kleine windmolens is vervallen door het recente besluit van de raad.

Opgave budget

1: Huidige mondiale energie ontwikkelingen

- Grotere druk op besparen en isoleren en een aanpak op dat terrein. De uitvoerders, installateurs en aannemers zijn al heel druk en zitten al vol wat dat betreft
- Energie armoede en de uitvoering van aanvullende maatregelen
- Netwerkcapaciteit door toestroom aan nieuwe warmtepompen en dat is op zich al een risico

2: De formatie en de politieke keuzes in relatie tot de beschikbaarheid van structurele budgetten 2023 om de diverse duurzaamheidsambities te realiseren.

4. Transformatie sociaal domein

Resultaat

Het programmaplan Transformatie sociaal domein heeft u vastgesteld. We zijn gestart met de uitvoering van dit programma. Binnen het sociaal team vinden kwaliteitscontroles plaats. Ook werken we aan de doorontwikkeling van de monitor sociaal domein.

Projectplanning

De activiteiten verlopen volgens planning.

Opgave budget

De activiteiten vinden plaats binnen de vastgestelde budgetten

5. Dienstverlening

Resultaat

In januari 2022 is de Visie op Dienstverlening vastgesteld. Medio 2022 volgt de uitvoeringsagenda die hoort bij de visie op Dienstverlening. In het uitvoeringsprogramma dat hoort bij het vastgestelde Informatieplan 2021 - 2025 zijn veel activiteiten opgenomen om de digitale omgeving verder te optimaliseren. In 2022 zorgen wij ervoor dat onze dienstverlening voldoet aan de nieuwe wetgeving Wet Digitale Overheid (WDO, 2020) en de Wet Open Overheid (WOO). In 2022 starten we samen met de VNG een pilot starten naar een overheidsbrede Track & Trace toepassing. In het tweede kwartaal van 2022 ronden wij ook de businesscase naar de toekomst van het gemeentehuis af. In de toekomstplannen van ons gemeentehuis zijn het hybride werken en een optimale loketfunctie belangrijke onderdelen.

Projectplanning

De activiteiten verlopen volgens planning.

Opgave budget

De activiteiten vinden plaats binnen de vastgestelde budgetten

6. Omgevingswet

Resultaat

De activiteiten zijn allen in uitvoering.

Het vaststellen van een gemeentedeekkend omgevingsplan is in uitvoering in de periode 2022-2027. Hiervoor is door het college een routekaart vastgesteld waarbij het de ambitie is om eind 2026 een gebiedsdekkend omgevingsplan te hebben en eind 2027 de complete bruidsschat en relevante verordening in het omgevingsplan te verwerken. Het maken van een omgevingsplan is een complex project wat tijd en geld kost om te realiseren en waar inwoners participeren.

Projectplanning

De planning is bijgesteld nu de inwerkingtreding van de Omgevingswet verplaatst is naar 1 januari 2023. Dit betekent het volgende in de termijnplanning van de gemeenteraad:

1. omgevingsvisie juni 2022;
2. een aantal voorstellen rond de omgevingsvisie in juli 2022;
3. een aantal voorstellen in het najaar 2022 zoals de legesverordening.

Daarnaast is de invoering van de omgevingstafel nu gepland in het 2^e kwartaal 2022

Opgave budget

Er zijn geen ontwikkelingen.

We blijven binnen het budget omgevingswet.

Voor het omgevingsplan is bij de begroting meerjarig budget beschikbaar gesteld.

Voortgang realisatie ZBB maatregelen

In de vastgestelde begroting 2022-2025 zijn 39 ZBB maatregelen verwerkt. Deze maatregelen tellen op tot een besparing van € 1,2 miljoen in 2022 tot € 3,3 miljoen in 2025. Om de begrotingspositie van onze gemeente daadwerkelijk te verbeteren, is het essentieel dat de maatregelen daadwerkelijk gerealiseerd worden.

In deze paragraaf brengen we in beeld hoe het gaat met de realisatie van de ZBB maatregelen.

De aard van de ZBB maatregelen is divers. Er zijn technische, eenvoudig te realiseren maatregelen, maar er zijn ook maatregelen waarvoor nog veel moet gebeuren. Om dit inzichtelijk te maken kiezen we ervoor om de ZBB maatregelen in drie rubrieken te presenteren.

Rubrieken

I. Bezuinigingen (realisatie is eenvoudig)

De te realiseren activiteiten worden uitgevoerd binnen het verlaagde budget.

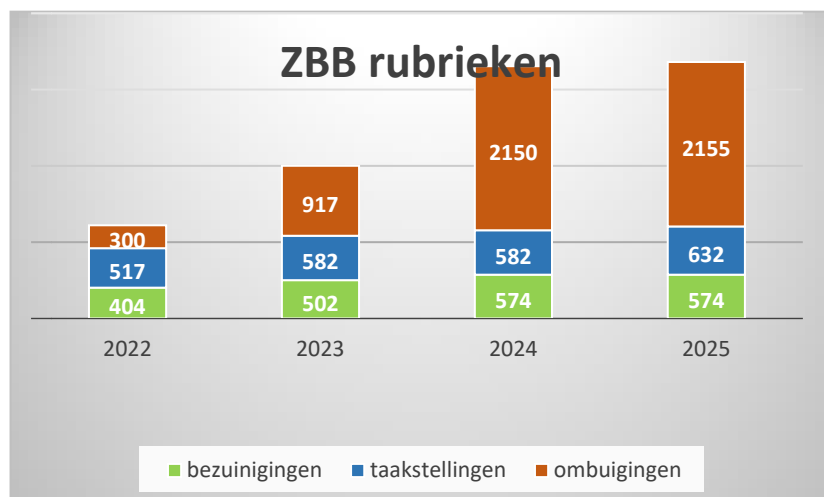
II. Taakstellingen (realisatie vraagt tijd)

Er zijn nog acties van de organisatie nodig om de bezuiniging te realiseren.

III. Ombuigingen (realisatie is complex)

Naast acties van de organisatie is er ook bestuurlijke besluitvorming nodig.

In onderstaande grafiek ziet u dat de geraamde ZBB maatregelen in de jaren 2024 en 2025 voor ruim € 2 miljoen bestaan uit complexe ombuigingen. Specifiek gaat het om de maatregelen implementatieplan Wmo en Jeugd en om het afstoten van vastgoed en cultureel erfgoed.

Realisatie

Van alle maatregelen is in 2022 inmiddels ruim € 7 ton gerealiseerd. De gerealiseerde maatregelen komen voornamelijk uit de eenvoudiger te realiseren rubrieken bezuinigingen en taakstellingen. Van de rubriek bezuinigingen zijn alle maatregelen in mindering gebracht op de budgetten. We sturen erop dat deze besparingen daadwerkelijk geëffectueerd worden.

Voor een tweetal maatregelen geldt dat ze niet uitvoerbaar zijn in 2022. Dit betreft een bezuiniging op controle hondenbelasting (€ 3.000), doordat hier nog een contract tot en met 2023 onder ligt en de bezuiniging op lunch voor en bloemen door het college (€ 3.000). De collegelunches zijn wel afgeschaft, maar de prijs voor bloemen is sterk gestegen.

Realisatie 2022

